

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical
Conference dedicated to World Anatomy Day

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

15-16 жовтня 2025 року

**Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2025**

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції
до Всесвітнього дня анатомії

Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical Conference
dedicated to World Anatomy Day

(м. Харків, 15—16 жовтня 2025 року)

(Kharkiv, Ukraine, October 15—16, 2025)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2025

УДК (61:57):004.773.7

М 42

Редакційна колегія:

д-р пед. наук, доц. Давидова Ж.В.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; канд. біол. наук, доц. В'язовська О.В.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. фарм. наук, доц. Бризицька О.А.; канд. техн. наук, доц. Нессонова М.М.; зав. бібліотеки Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії (15—16 жовтня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 236 с.
ISBN 978-617-7886-88-3
DOI: 10.61718/khimu2025

Збірник містить матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії «**Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект**», є нефаховим науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти, молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; цифрових технологій в медичній науці, практиці та освіті; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; впровадження цифрових технологій в медичну науку, практику і освіту; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2025

© Колектив авторів, 2025

контрольної групи замість ванни з МВ призначали ванни зі звичайної водою з мережі водопостачання.

Результати та їх обговорення. При аналізі результатів лікування по опитувальникам було відмічено, що серед жінок основної групи зменшилось кількість балів з важкими проявами клімактеричного синдрому та стресу, ніж у жінок контрольної групи. Після лікування в обох групах звернуло на себе увагу покращення з боку зовнішніх статевих органів, зменшення явищ атрофії, зменшення кількості та тяжкості припливів, покращення режиму сну, зменшення втомленості, зникнення перепадів настрою. В обох групах застосування водне навантаження у вигляді загальних не викликало негативних змін функціонування серцево-судинної та дихальної систем, не порушувало динаміку артеріального тиску. Біохімічні показники аналізу крові знаходилися в межах референтних значень. В обох групах показники аналізу виділень та цитологічні не виявили патологічних змін.

Висновки. У жінок основної групи у порівнянні з контрольною значно покращився психо-емоційний стан, зменшилася кількість та тяжкість «припливів». Встановлена ефективність та доцільність застосування загальних ванн з вуглекислою, борною, кремнієвою, високомінералізованою гідрокарбонатно- хлоридною натрієвою водою у реабілітації жінок з проявами клімактеричного синдрому та менопаузи. Рекомендовано застосування курсу бальнеотерапії в комплексі реабілітації таких пацієток в лікувально-профілактичному закладі.

АТРЕЗІЯ СТРАВОХОДУ В БЛИЗНЮКІВ

Ядиченко М.М., Гненна В.О. Причепя Т.О.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова,

Вінниця, Україна

valentina.gnenna@gmail.com, mariaacicenko@gmail.com

Вступ. Атрезія стравоходу є вродженою вадю розвитку, що

характеризується повним або частковим перериванням прохідності стравоходу. Ця патологія є досить поширеною серед новонароджених і значною мірою впливає не тільки на якість життя людини, а й несе загрозу життю. Частота атрезії стравоходу за даними різних авторів коливається від 1 на 2440 новонароджених до 1 на 4500. Атрезія стравоходу частіше спостерігається у хлопчиків і у близнюків. Дослідження випадків атрезії стравоходу саме в близнюків дозволяє вивчати не лише генетичні, а й епігенетичні чинники, які визначають розвиток вади лише у одного з двійні. Монозиготні близнюки є унікальною моделлю для аналізу впливу середовища під час ембріогенезу. За даними сучасних досліджень, уражені близнюки мають специфічні відмінності метилювання ДНК, що стосуються генів шляху *Rho GTPase*, пов'язаного з клітинною адгезією і міграцією – процесами, критично важливими для формування трахео-езофагеального септуму.

Мета. Дослідити сучасні уявлення про етіологію, класифікацію, клінічні прояви та основні підходи до лікування атрезії стравоходу, на прикладі досліджень новонароджених близнюків з атрезією стравоходу за допомогою аналізу наукової літератури.

Матеріали та методи. У роботі проведено огляд наукової літератури, включаючи статті міжнародних журналів та монографії, наукометричні бази Google Scholar, Web of Science, PubMed, Science Direct присвячені вродженим вадам розвитку травної системи. Методами дослідження стали аналіз, синтез та узагальнення сучасних підходів до діагностики й лікування атрезії стравоходу.

Результати та їх обговорення. Основними факторами розвитку атрозу стравоходу є гастроезофагеальна рефлюксна хвороба (ГЕРХ), механічні пошкодження стравоходу, хронічне запалення слизової оболонки, а також стресові фактори, неправильне харчування та зловживання алкоголем. Ембріогенез: Стравохід та трахея розвиваються з передньої кишки. На 4-му тижні ембріогенезу формується вентральний трахеальний дивертикул, що відділяється від стравоходу за допомогою ларинго-трахео-езофагеальної

борозни. До 7-го тижня завершується утворення дистального відділу стравоходу. Проксимальна частина формується з глоткового мішка, містить посмуговану мускулатуру, а середня та нижня частини – з дорсальної мезенхіми. Порушення у процесі септації або васкуляризації можуть призводити до формування атрезії чи трахео-стравохідної фістули. Порушення відбуваються на ранніх стадіях ембріогенезу: на найбільш ранніх стадіях трахея широко сполучається з стравоходом, так як трахея й стравохід виникають із одного зародка головного кінця передньої кишки. Їхній поділ відбувається на 4–5 тижні ембріогенезу. При невідповідності напрямку й швидкості росту трахеї й стравоходу в строки від 20 до 40 дня можливий розвиток атрезії стравоходу. У близнюків ці порушення можуть бути пов'язані з різницею у кровопостачанні плодів, ступенем плацентарного анастомозу або гіпоксичними змінами. Виявлено, що навіть при однаковому генетичному матеріалі лише один близнюк може мати ваду, що свідчить про участь епігенетичних регуляторів. У дослідженні Вюш і співавт. (2023) показано гіперметилування 219 генів і гіпометилування 78 у хворих близнюків порівняно зі здоровими, зокрема у генах *Rho GTPase*-шляху, який відповідає за морфогенез клітин трахео-езофагеальної ділянки. У випадках, коли два близнюки ідентичні (монозиготні) і мають спільну плаценту (монохоріональні), спостерігається або дискордантність (один має АС, інший – ні), або конкордантність (обидва мають АС). Описаний випадок двійні, де один плід мав АС у поєднанні з дуоденальною атрезією, серцевими вадами та шлунковою перфорацією, ілюструє складність пренатальної діагностики та необхідність мультидисциплінарного ведення вагітності. Другий близнюк був морфологічно здоровим, що свідчить про феномен внутрішньоутробної дискордантності. У більшості описаних спостережень йдеться саме про монохоріональні пари, тобто такі, що мають спільну плаценту. Це вказує на можливу роль плацентарних судинних зв'язків у розвитку асиметрії патології. Монозиготні близнюки мають однаковий генетичний набір, тому поява АС лише в одного з них не може бути пояснена мутаціями ДНК. Застосування методу

секвенування бісульфітів зі зменшеним представництвом (RRBS) у подібних дослідженнях показало наявність значних епігенетичних розбіжностей між близнюками. Було виявлено гіперметилування в промоторних ділянках 219 генів і гіпометилування у 78 генів у дітей з АС порівняно зі здоровими близнюками. Епігенетичні відмінності, які можуть бути наслідком: різниці в кровопостачанні плаценти (монохоріальність зумовлює можливість несиметричного надходження кисню й поживних речовин); різного впливу мікросередовища в утробі матері; стохастичних (випадкових) епігенетичних змін на ранніх стадіях ембріогенезу. Класифікація: Тип А – верхній і нижній відділи стравоходу не з’єднуються і мають замкнуті кінці. При цьому типі жодна частина стравоходу не прикріплюється до трахеї. Тип В зустрічається дуже рідко. При цьому типі верхня частина стравоходу прикріплена до трахеї. Нижня частина стравоходу має закритий кінець. Тип С є найпоширенішим типом. При цьому типі верхня частина стравоходу має закритий кінець. Нижня частина стравоходу прикріплена до трахеї. Тип D є найрідкіснішим і найважчим. При цьому типі верхня і нижня частини стравоходу не з’єднані один з одним. Кожен окремо з’єднаний з трахеєю. Атрезія стравоходу зустрічається приблизно у 1 із 2500–4000 живонароджених. У 85% випадків поєднується з трахео-стравохідною фістулою (тип С). Основні симптоми: надмірне слиновиділення, кашель після годування, ціаноз, респіраторний дистрес, неможливість проведення зонда в шлунок. Атроз стравоходу часто супроводжується порушенням моторики органу, що підтверджується манометрією стравоходу. В 50-70% випадків атрезія стравоходу супроводжується іншими вадами, такими як: кардіальні аномалії (29%), урологічні аномалії (14%), шлунково-кишкові аномалії (13%), скелетні відхилення (10%), хромосомні аномалії (4%). Основними симптомами є біль при ковтанні, печія, задишка та відрижка. Згідно з результатами клінічних спостережень, до 60% пацієнтів з атрозом стравоходу повідомляють про хронічний біль за грудиною, що значно погіршує якість їхнього життя. Лікування: Передопераційна підготовка включає захист дихальних шляхів,

профілактику аспірації, ехокардіографію для оцінки розташування аорти. Операція виконується через екстраплевральну торакотомію із м'язозберігаючим доступом. Використовуються розсмоктувальні шви, за потреби – міотомія.

Висновки. Атрезія стравоходу є серйозним захворюванням, яке вимагає комплексного підходу до діагностики та лікування. Зокрема, важливо враховувати етіологічні фактори, такі як гастроезофагеальна рефлюксна хвороба та порушення моторики органу. Основними методами діагностики атрозу стравоходу є манометрія стравоходу та ендоскопія, що дозволяють оцінити порушення моторики та структурні зміни органу. Лікування має бути спрямоване на корекцію моторики стравоходу та лікування основних захворювань, таких як гастроезофагеальна рефлюксна хвороба. Використання інгібіторів протонної помпи та прокінетиків дає позитивні результати у 70% пацієнтів. Якщо захворювання не лікувати, можливий розвиток ускладнень, таких як стеноз стравоходу та порушення функції дихання. Випадки атрезії стравоходу у близнюків дозволяють виявити вплив епігенетичних і внутрішньоутробних факторів на розвиток вади. Виявлені зміни метилювання у генах шляху *Rho GTPase* можуть бути потенційними біомаркерами ризику. Серед усіх типів близнюків саме монохоріальні гомозиготні пари демонструють найвищу частоту дискордантності за наявністю АС. Це підтверджує, що при ідентичному геномі ключову роль відіграють епігенетичні та плацентарні фактори, які виникають унаслідок відмінностей у внутрішньоутробному середовищі. Подальші дослідження із залученням більшої кількості пар близнюків необхідні для глибшого розуміння патогенезу АС та створення персоналізованих підходів до профілактики й терапії.

Література

1. Kruse, R., et al. (2023). Epigenetic Findings in Twins with Esophageal Atresia. *Genes*, 14(9), 1822. <https://www.mdpi.com/2073-4425/14/9/1822>
2. Nakamura, H., et al. (2018). Esophageal atresia and Beckwith–Wiedemann syndrome in discordant monozygotic twins. *Congenital Anomalies*, 58(5),

158–161.

3. Montgomery, T., et al. (2015). Isolated esophageal atresia in both premature twins. *Journal of Pediatric Surgery*, 50(5), 834–836. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11149389/>

CYTOLOGICAL EXAMINATION OF THE PALATINE TONSILS IN HEALTHY STATE : NORMATIVE DATA AND OBSERVATIONS

^{1,2} Gulyeva J.E., ³ Hasanov İ.A

¹ Center of Forensic Medical Examination and Pathology, Ministry of Defense,
Baku, Azerbaijan

² National Defense University, Baku, Azerbaijan

³ Ozon Medical Center, Ganja, Azerbaijan

info@mod.gov.az, info@mmu.edu.az, ihasanov61@gmail.com

Introduction. Pathological conditions significantly affecting health and work capacity include inflammatory, allergic, and oncological diseases of the palatine tonsils, which are of particular relevance for military service personnel. The application of cytological examinations, which are technically not challenging, cost-effective, and highly informative, has considerable prospects in the diagnosis and prognosis of tonsillar pathologies. However, the reference cytological landscape and quantitative indicators of the palatine tonsils in healthy individuals (norms) have been superficially studied and not systematically organized. As a result, interpretation of cytological analyses becomes more difficult. Lymphoid follicles and germinal centers located beneath the epithelium on the surface of the tonsils play a key role in the formation of the immune response. In normal cytology, inflammation cell infiltration in the tonsils is not observed, and the cellular structure remains regular (Fujiwara et al., 2003). Recent numerous studies emphasize the complex immunological functions of the tonsils and the variability of their cellular composition depending on age and individual characteristics (Bassis et al., 2024; Hendricks et al., 2019).

Purpose. To establish the appropriate “reference” cytological profile and

ЗМІСТ / CONTENTS

**НАПРЯМ 1..... СУЧАСНІ МОРФОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ТА НАУКОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ**

**DIRECTION 1. ACTUAL MORPHOLOGICAL METHODS AND
SCIENTIFIC TECHNOLOGIES IN MEDICINE**

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ ВЕЛИЧИНОЮ ОЧНОГО ЯБЛУКА, ЯК
ПЕРИФЕРИЧНОЇ ЧАСТИНИ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРУ ТА ОЧНОЇ ЯМКИ
ЧЕРЕПУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОРФОМЕТРИЧНОГО ТА
КРАНІОМЕТРИЧНОГО МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Абдул-Огли Л.В., Олійник К.А., Кошарний Д.В. 8

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ СУЛЬФІДНОЇ
МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ

Балашова І.В., Польщаківа Т.В., Гуца С.Г. 10

МОЖЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ ТА
КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ У ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ

Балашова І.В., Дукова О.Р., Лисий І.С. 13

ЗМІНИ ЩІЛЬНОСТІ МЕЛАТОНІНОВИХ РЕЦЕПТОРІВ 1А У НЕЙРОНАХ
ПРИШЛУНОЧКОВОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА ЩУРІВ ЗА РІЗНОЇ
ТРИВАЛОСТІ ФОТОПЕРІОДУ ТА УВЕДЕННЯ МЕЛАТОНІНУ

Булик Р.Є., Федоряк І.В., Агранов О.С. 16

МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА АНГІОГЕНЕЗУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ
БІОМАТЕРІАЛІВ У ХІРУРГІЇ

Діброва В.В., Попович Я.М. 18

ДОСЛІДЖЕННЯ НАНОЧАСТИНОК ЯК ПОТЕНЦІЙНИХ БІОМЕДИЧНИХ
АГЕНТІВ

Карнаух Т.Ю., Мехед О.Б. 22

ПОШКОДЖЕННЯ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ ПРИ ДІЇ УДАРНОЇ
ХВИЛІ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯЗІВ КІНЦІВОК ЩУРІВ

Кошарний В.В., Китова І.В., Кушнар'ова К.А. 25

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА СКАРЛАТИНУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Нессонова Т.Д., Подаваленко А.П., Білера Н.В.	27
ВІКОВА МОРФОЛОГІЯ ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ Солтис Р.М., Хмара Т.В., Столяр Д.Б.	30
СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ Тининика Л.М., Лоцкіна Я.Г.	32
ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПЕРЕБУДОВИ СЕРЦЯ ЩУРІВ ПРИ ІНТОКСИКАЦІЇ ЕКЗОГЕННОГО ПОХОДЖЕННЯ Янчишин А.Я. , Тимошенко І.О.	35
APPLIED SIGNIFICANCE OF ANATOMY IN THE DIAGNOSIS OF ULNAR NERVE INJURIES Biryuk I.G.	38
GENDER CHARACTERISTICS OF THE TYPES OF PTERYGOMAXILLARY FISSURE Guliyeva K.J., Ganbayeva Sh.F., Mustafayeva N.A.	41
RANGE OF VARIABILITY OF MANDIBULAR AND CHIN ANGLES INDICATORS IN PEOPLE OF MATURE AGE Boiagina O.D., Sosonna L.O., Klochko N.I.	42
NEW METHOD IN PROPHYLAXIS OF INTESTINAL ANASTOMOTIC LEAKAGE Mammadov T.E.	44
THE IMPACT OF INTENSE PHYSICAL EXERCISE ON THE ULTRASTRUCTURE OF INTERALVEOLAR CAPILLARIES Sultanova T.S., Yagubova S.M., Guliyeva K.J.	45
MECHANISMS UNDERLYING THE EFFECTS OF HYPOBARIC HYPOXIA ON THE THYROID GLAND Yagubova S., Sultanova T., Akbarov E.	47

CONSIDERATION OF CERTAIN TYPES OF HYPEROSTOSIS	
Sukhonosov R., Tereshchenko A., Halycha M.	48
REVIEW OF MORPHOFUNCTIONAL FEATURES OF THE STOMACH	
Rutgaizer V.G., Alimova V.D.	52
BILATERAL ASYMMETRY OF THE PERICARDIAL NEUROVASCULAR BUNDLES	
Khmara T.V., Skupnyk V.M., Osypenko Ye.Ye.	54
НАПРЯМ 2..... КЛІНІЧНІ, ДІАГНОСТИЧНІ, ФАРМАКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МЕДИЦИНИ	
DIRECTION 2. CLINICAL, DIAGNOSTIC, AND PHARMACOLOGICAL ASPECTS OF MEDICINE	
ЗМІНИ РІВНЯ ПРОДУКТІВ, ЩО РЕАГУЮТЬ З 2-ТІОБАРБІТУРОВОЮ КИСЛОТОЮ, ЯК МАРКЕРА ПЕРЕКИСНОГО ОКИСЛЕННЯ ЛІПІДІВ ПРИ ДОКСОРУБІЦИН-ІНДУКОВАНІЙ КАРДІОМІОПАТІЇ ТА ЇХ КОРЕКЦІЯ КРІОКОНСЕРВОВАНИМ ЕКСТРАКТОМ СЕРЦЯ	
Дробнер І.Г., Гладких Ф.В., Лядова Т.І.	58
ХВОРОБА ЛЕГГА-КАЛЬВЕ-ПЕРТЕСА	
Король А.П., Гненна В.О., Бережнова М.Л.	61
СТАН ВЕНОЗНОГО КРОВОПЛИНУ ПРИ АОРТО-МЕЗЕНТЕРІАЛЬНОМУ СИНДРОМІ У ЖІНОК	
Попович Я.Я., Діброва В.В., Попович Я.М.	64
INFLAMMATORY BIOMARKERS IN CHRONIC SINUSITIS	
Azizova P.E.	65
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ БАЛЬНЕОТЕРАПІЇ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК З ПРОЯВАМИ КЛІМАКТЕРИЧНОГО СИНДРОМУ	
Степанова Н.З., Польщаківа Т.В., Гуца С.Г.	67
АТРЕЗІЯ СТРАВОХОДУ В БЛИЗНЮКІВ	
Яциченко М.М., Гненна В.О. Причєпа Т.О.	70

CYTOLOGICAL EXAMINATION OF THE PALATINE TONSILS IN HEALTHY STATE : NORMATIVE DATA AND OBSERVATIONS	
Guliyeva J.E, Hasanov İ.A	75
ЗМІНИ РІВНЯ ЗАГАЛЬНОГО БІЛІРУБІНУ ЯК МАРКЕРА ТОКСИЧНОГО УШКОДЖЕННЯ ПЕЧІНКИ ПРИ НІМЕСУЛІД-ІНДУКОВАНИЙ ГЕПАТОПАТІЇ ТА ЇЇ КОРЕКЦІЯ КРІОЕКСТРАКТОМ ПЛАЦЕНТИ	
Студент В.О., Гладких Ф.В., Лядова Т.І.	77
THE ROLE OF ANTIBACTERIAL PEPTIDES IN PRETERM NEWBORNS WITH PERINATAL ENCEPHALOPATHY	
Abbasova Z.N., Jafarova G.A.	80
FEATURES OF SURGICAL TREATMENT OF HYDRONEPHROSIS CAUSED BY AN ACCESSORY VESSEL	
Abdurahimova V.Y., Imamverdiyev S.B.....	83
A NEW METHOD FOR THE PREVENTION OF ANASTOMOTIC LEAKAGE IN TERMINAL ENTERO-ENTEROANASTOMOSES IN EMERGENCY CASES	
Aghayev E.K., Ismayilova Z.E., Hasanov A.B.....	85
CLINICAL AND BIOCHEMICAL SIGNIFICANCE OF RENAL BIOMARKERS IN PATIENTS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE DEPENDING ON THE PRESENCE OF DIABETES MELLITUS	
Almammadov F.Ch.	87
MOLECULAR AND CLINICAL SIGNIFICANCE OF <i>ROS1</i> GENE ALTERATIONS IN LUNG CANCER PATIENTS: A RETROSPECTIVE ANALYSIS FROM AZERBAIJAN (2019–2023)	
Mehdizadeh S.G., ² Vekilov V.N.....	89
ANALYSIS OF STATISTICAL DATA OBTAINED DURING SIMULTANEOUS AND ISOLATED ENDOSCOPIC SURGERIES ON THE ORGANS OF THE ABDOMINAL CAVITY AND SMALL PELVIS	
Mammadova G.A.	92

ТОКСИЧНА ДІЯ МЕТАЛІВ

Броварницька І.В., Бризицька О.А. 93

DYNAMICS OF THE LEVEL OF SOMATOTROPIC HORMONE IN THE
BLOOD OF PATIENTS WITH TYPE 1 DIABETES MELLITUS COMPLICATED
BY DIABETIC RETINOPATHY

Aliyeva V..... 95

PATHOGENETIC MECHANISM OF VITAMIN D DEFICIENCY ON THE
ANTIOXIDANT SYSTEM DURING MODELLED DIABETES MELLITUS

Sultanova G., Sultanli D..... 97

ОЦІНЮВАННЯ ДІАГНОСТИЧНОЇ ЗНАЧУЩОСТІ ПОКАЗНИКІВ
КОРОТКОЛАТЕНТНИХ СЛУХОВИХ ВИКЛИКАНИХ ПОТЕНЦІАЛІВ ПРИ
ГОСТРІЙ СЕНСОНЕВРАЛЬНІЙ ПРИГЛУХУВАТОСТІ РІЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

Шило К.О., Нессонова М.М. 99

SURGICAL PROCEDURES PERFORMED FOR POSTOPERATIVE
COMPLICATIONS OF INTESTINAL INJURIES

Ismayılova Z.E., Aghayev E.K. 104

ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ АНТИТІЛ ДО
ТИРЕОПЕРОКСИДАЗИ

Кривко Ю.Я., Щурко М.М. 106

THE INFLUENCE OF VITAMIN D CONCENTRATION ON THE COURSE OF
ATOPIC DERMATITIS IN CHILDREN

Mahmudov I.Sh., Hasanov A.M, Mustafayeva S.Y. 109

PATIENT-REPORTED OUTCOMES AFTER RADIOACTIVE IODINE:
COMPARATIVE EVIDENCE FROM GRAVES' DISEASE AND TOXIC
ADENOMA

Mammadova A.E..... 110

FACTORS AFFECTING THE DEVELOPMENT OF BRONCHOOBSTRUCTIVE
SYNDROME IN CHILDREN OF DIFFERENT AGES

Mahmudov I.Sh., Aliyeva U.A., Majidova H.B. 112

CHANGES IN LIVER TISSUE STRUCTURE UNDER THE INFLUENCE OF MODERATE ISCHEMIA IN CONDITIONS OF ENHANCED ANTIOXIDANT DEFENSE SYSTEM	
Mirzayev M., Akbarov E., Farzaliyeva S.....	113
THE PREVALENCE OF ANEMIC SYNDROME IN PATIENTS WITH TYPE 1 DIABETES MELLITUS	
Tariverdiyeva R.R., Akhundbeyli G.A., Meshadiyeva-Bayramova S.E.	115
АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ШКІРНИХ АЛЕРГОПРОБ НА МІСЦЕВІ АНЕСТЕТИКИ В СТОМАТОЛОГІЇ	
Білинський О.Я., Ізай М.Е., Гангур І.Ю.....	116
МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА КЛІНІЧНИЙ ПРОГНОЗ ПРИ АЦИНЕТОБАКТЕРНІЙ ІНФЕКЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ З COVID-19	
Бондаренко О.В., Бондаренко А.В., Кацапов Д.В.....	119
АКТИВНІСТЬ СУПЕРОКСИДДИСМУТАЗИ В КРОВІ ЩУРІВ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВИРАЗКОВОГО КОЛІТУ	
Васильєва І.М., Наконечна О.А., Ярмиш Н.В., Гарбар К. Б.	121
ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННИХ СИГАРЕТ НА ДИХАЛЬНУ СИСТЕМУ	
Гарновді К.-Л. Є.	123
БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ: ІНТЕРВАЛЬНЕ ГОЛОДУВАННЯ ЩУРІВ	
Гордієнко Г.Р., Сікора В.З.	127
РАК ЕНДОМЕТРІУ: ПРОГНОЗ РИЗИКУ ЗА ПОКАЗАННЯМИ ДО ДІАГНОСТИЧНОЇ ГІСТЕРОСКОПІЇ	
Гненна В.О., Миронова Д.К., Дем’яненко А.О.	128
НАНОФАРМАКОЛОГІЯ : ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НАНОЧАСТИНОК ДЛЯ ТАРГЕТНОЇ ДОСТАВКИ ПРОТИПУХЛИННИХ ПРЕПАРАТІВ	
Добра К.В., Грига В.І.	132